

Luizen

Beste ouder,

Helaas wordt elke school geregeld geconfronteerd met de luizenproblematiek. Om dit probleem zo adequaat mogelijk aan te pakken is er in onze school sinds het schooljaar 2006-2007 een Kriebelteam werkzaam. Voor een optimale werking is echter de medewerking van alle ouders een absolute noodzaak. Vandaar ook dit schrijven en onze hoop op uw positieve medewerking aan het initiatief dat na heel wat voorbereidend werk en de nodige gesprekken tot stand kwam in samenwerking met het CLB.

In dit bundeltje vindt u naast de voorstelling en werking van het Kriebelteam ook nog informatie i.v.m. de geplande controles op de aanwezigheid van luizen en ook een toelatingsstrookje waarvan wij vragen dat u het zo snel mogelijk ondertekend terug zou bezorgen aan de school. Tevens voegen we een foldertje toe van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap met algemene info over luizen en hoe ze opgespoord en behandeld kunnen worden.

Hopelijk mogen we op u allen rekenen om dit netelige probleem zo efficiënt mogelijk te bestrijden. Alvast onze hartelijke dank daarvoor.

Voorstelling en werking van het Kriebelteam

Het Kriebelteam is een groep ouders, opgericht in samenwerking met het CLB en de school.

Toen enkele jaren geleden tijdens een vergadering van de schoolraad de vraag kwam vanuit de ouderraad om een concreet project uit te werken rond het probleem van de luizen, werd dit positief onthaald. We worden hier immers al jaren geconfronteerd met deze vervelende beestjes. En onze school is zeker niet de enige, integendeel, er zijn tegenwoordig nog weinig scholen waar ze niet met het probleem te kampen krijgen. Vandaar dat ook wij vonden dat het eigenlijk dringend tijd werd voor een grondige aanpak.

Daar we echter niet over één nacht ijs wilden gaan en er tevens op wilden toezien dat alles via wettelijk correcte wegen zou verlopen, werd er contact opgenomen met het CLB en het Departement Onderwijs. Vanuit de ervaringen en gegevens die ons van daaruit ter beschikking werden gesteld, zijn we met een

werkgroep, bestaande uit enkele ouders, leerkrachten en medewerkers van het CLB, verder aan de slag gegaan.

Hieruit is dan uiteindelijk het Kriebelteam ontstaan. Zij stelden vooraf een protocol op dat door elke medewerkster getekend werd. U kan dit hieronder ter informatie lezen.

Vooraf willen wij reeds mededelen dat er momenteel reeds een zeer goede samenwerking is tussen het Kriebelteam, de school en het CLB. We willen ook duidelijk stellen dat onze enige bedoeling is om de school zo goed en lang mogelijk luizenvrij te krijgen. Daarvoor kunnen we echter niet zonder uw hulp en medewerking.

Doelstelling:

Luizen en neten bij de leerlingen op school snel opsporen, zodat er weinig kans is op verdere besmetting hiervan bij medeleerlingen.

Werking:

Na iedere (grotere) vakantie, de eerste maan-, dins- of woensdag worden door enkele ouders de leerlingen per klas gecontroleerd op aanwezigheid van luizen en neten. Bij aanwezigheid hiervan wordt dit door deze ouders doorgegeven aan de leerkracht van de klas. De leerkracht informeert de ouders van het kind waar luizen en neten bij zijn gevonden. Ook geeft deze informatie omtrent behandeling mee aan die ouders. De overige kinderen krijgen een "SOS-briefje" mee. Indien een kind afwezig is tijdens de geplande controles wordt het bij aanwezigheid gecontroleerd door de leerkracht van de klas. Bij besmetting is er een hercontrole na 2 à 3 weken bij alle kinderen van de klas. Deze hercontrole gebeurt in de lagere school liefst door dezelfde ouders, zodat we kunnen zien of de besmetting minder is of helemaal weg. In de kleuterschool neemt de kinderverzorgster dit voor haar rekening. Wanneer ouders het/de kind(eren) niet afdoende behandelen, treft de school verdere maatregelen.

De school werkt een opvolgsysteem uit.

Het CLB ondersteunt het project en het Kriebelteam. Zij controleren de kinderen voor wie geen toestemming is gegeven om dit door vrijwilligers te laten doen in de gebouwen van het CLB (Nollekensstraat 7 te Essen) en dit zo snel mogelijk na de controle van het Kriebelteam en na een afspraak gemaakt door de ouders zelf. De school neemt ook contact op met het CLB om gegevens uit te wisselen.

Indien tussentijds een vermoeden is van luizenhaarden kan de leerkracht het Kriebelteam inschakelen, door contact op te nemen met de verantwoordelijke.

Uitvoering:

In de lagere school minimaal met 6 personen.

In de kleuterschool minimaal met 3 personen.

Men controleert minstens per 2 in de klas, maar niet in de klas waar een eigen kind aanwezig is.

Coördinatie:

Kleuter- en lagere school: Mariska Verhulst

Kleuterschool: juf Sabine

Lagere school: juf Christel en juf Karen.

CLB: Aniet Nelen en May Uytdewilligen

Discretie/geheimhouding:

Ouders die zich inzetten voor het Kriebelteam worden geacht hier discreet mee om te gaan. Denk aan de privacy van het gezin. Dit vooral in het belang van het kind.

Alle leden tekenen voor akkoord een protocol. Dit ter bevestiging van discretie ten aanzien van de school, kinderen en ouders. We attenderen de leden extra op dit gegeven, we vragen dan ook om er zeer bewust mee om te gaan!

Toestemming

Ouders die niet wensen dat een ouder van het Kriebelteam de controle uitvoert, kunnen dit aanduiden op het onderstaande strookje.

Zij kunnen verzoeken om dit te laten doen door de medisch verantwoordelijke van het CLB of een arts. Toch durven wij hopen op het nodige vertrouwen in de mensen van het Kriebelteam. Mogen wij aan iedereen vragen om het onderstaande strookje zo snel mogelijk ingevuld en ondertekend terug te bezorgen op het secretariaat of aan de juf van uw kind. Indien wij niets ontvangen, gaan wij ervan uit dat u akkoord gaat met de controle.

Ondergetekende,
ouder van(naam kind(eren))

- geeft toestemming aan het Kriebelteam om zijn/haar kind te controleren op de eventuele aanwezigheid van luizen.
- wenst dat de controle wordt uitgevoerd door de medisch verantwoordelijke van het CLB.
- zal de controle op dezelfde dag laten uitvoeren door een arts en bezorgt nadien een bewijs van deze arts aan de school.

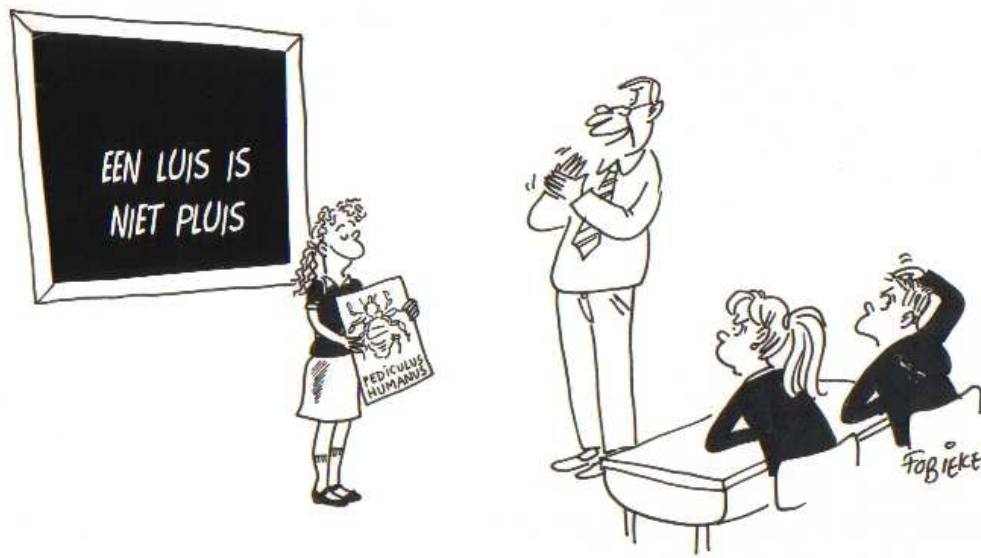
Handtekening,

Vincentius
Vrije Basisschool

VZW KOR Noorderkempen
G.V.G.B. Vincentius
Horendonk 265
2910 Essen
Tel: 03/ 667 54 91
Fax: 03/ 667 51 90
e-mail: directeur@vinho.be

Info rond luizen

Algemene informatie rond luizen

U kreeg waarschijnlijk via de school reeds eerder informatie rond luizen, maar toch denken wij dat het zinvol kan zijn om u een iets meer uitgebreide folder te bezorgen. Hierin vindt u allerlei informatie rond herkenning, voorkoming, behandeling, misverstanden, vooroordelen, tips,... . Misschien is het handig deze folder te bewaren, zodat hij altijd geraadpleegd kan worden wanneer nodig.

Hoe ziet een luis eruit?

- De hoofdluis is een langwerpig, vleugelloos insect.
- Ze leeft in het haar van de mens.
- Ze heeft zes pootjes met op het uiteinde een klauwtje waarmee ze de haren vastgrijpt en zich snel kan verplaatsen.
- De hoofdluis heeft geen vleugels en kan niet vliegen of springen. Ze is enkel in staat om te lopen of kruipen.
- Ze is lichtgrijs tot bruin van kleur.
- Jonge luisjes zie je amper, een volwassen luis kan tot 3 à 4 mm lang worden. De mannelijke luizen zijn iets kleiner dan de vrouwelijke.
- Ze voedt zich zoals een mug, door bloed op te zuigen via kleine prikjes.
- Hoofdluizen kunnen enkel overleven op de mens en dus niet op huisdieren, zetels, enz.

Hoe lang leeft een luis, hoe overleeft een luis?

- Hoofdluizen voeden zich 5 tot 6 keer per dag met het bloed van de gastheer.
- Een luis kan niet langer dan 30 dagen na het uitkomen overleven.
- Zodra luizen om de één of andere reden niet meer op het hoofd zitten, zijn hun overlevingskansen beperkt. Ze sterven immers als ze zich niet regelmatig voeden met bloed. Ze overleven iets meer dan twee dagen zonder voeding. Luizen zijn ook gevoelig voor temperatuur en luchtvochtigheid. Ze sterven sneller bij heel lage of heel hoge temperaturen en lage luchtvochtigheid.
- Ook neten hebben het hoofd nodig om te overleven. Na 6 dagen op kamertemperatuur komt slechts 10 % van de neten nog uit. Na 10 dagen op kamertemperatuur overleeft geen enkele neet.

Hoe luizen voorkomen?

Wat kun je doen om te voorkomen dat iemand opnieuw hoofdluizen krijgt? In allerlei bronnen vind je een resem raadgevingen, van ontsmetten van kammen tot volledig ontsmetten van alle huisraad. Niet al die raadgevingen kloppen. Weinig maatregelen zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek.

De belangrijkste preventieve maatregel: controleer alle gezinsleden en zorg ervoor dat iedereen met luizen tegelijk behandeld wordt. Als slechts één kind behandeld wordt, terwijl nog een broer, zus of ouder luizen heeft, zal het kind in een mum van tijd opnieuw positief zijn.

Een nieuwe besmetting vanuit besmette voorwerpen (kammen, haaraccessoires, kledij, lakens...) komt veel minder voor, maar kan niet helemaal uitgesloten worden. Om dit risico uit te sluiten, volstaat het om kammen en haaraccessoires te reinigen (vb. neten en luizen met een tandenstoker uit de kammen verwijderen) en eventueel een halve minuut in water van 60°C te leggen. Een studie toont aan dat luizen die temperatuur niet overleven. Speciale ontsmettingsmiddelen of insecticiden zijn niet nodig.

Opsporen van luizen

a) De visuele inspectie

Deze methode wordt al sinds de Middeleeuwen toegepast en is de meest bekende. Met de vingers worden de haren van elkaar gescheiden en systematisch doorzocht op de aanwezigheid van luizen.

Met die methode zijn luizen heel moeilijk op te sporen omdat:

- de meeste kinderen slechts een beperkt aantal luizen hebben. (1 à 10 luizen per hoofd);
- de donkere luizen weinig opvallen in donker haar;
- luizen heel snel weglopen bij elke bedreiging (ze zijn lichtschiuw).

Met de visuele inspectie zullen dus heel wat luizen onopgemerkt blijven.

b) Inspectie met een luizenkam

Met een luizenkam kun je de haren systematisch kammen, van de haarwortel tot de haarpunt. Eventuele luizen worden door de kam uit het haar geplukt.

Met die methode vind je vier keer meer luizen dan met de visuele inspectie.

c) De nat-kam test

Bij de nat-kam test wordt er naast een luizenkam ook nog eens gebruik gemaakt van water en conditioner. Die bijkomende middelen maken de nat-kam test veel efficiënter dan de visuele inspectie. Bij de visuele inspectie worden 30% van de gecontroleerde mensen positief beschouwd terwijl ze geen luizen hebben. 10% wordt niet gediagnosticeerd terwijl ze wel luizen hebben.

👉 Wat heb je nodig?

- Conditioner (= balsem, crèmespoeling)
- Handdoek
- Lauw water
- Wastafel of bad
- Doek om de ogen te beschermen
- Gewone kam
- Luizenkam
- Keukenrol of witte papieren servetten
- Tandentokers
- Ontsmettingsmiddel

👉 Hoe ga je te werk?

- Maak het haar zeer nat.

Het kind zit eerst voorovergebogen.

- Breng zeer veel conditioner op het haar aan (gewoon instrijken, niet draaien)
- Kam met een gewone kam van achter naar voor tot er geen knopen meer in het haar zitten.
- Kam met een luizenkam van achter naar voor (dus van de nek naar het voorhoofd). Kam tegen de schedelhuid aan (richting: start aan het ene oor en schuif na elke kambeweging een stukje op tot je bij het andere oor komt)
- Veeg de kam na elke kambeweging af aan het keukenpapier en controleer op luizen. Je ziet ze mooi zitten tegen de witte achtergrond.
- Zitten er luizen in de kam, verwijder ze dan met een tandentoker.

Het kind gaat nu rechtop zitten.

- Spoel de conditioner uit het haar. Laat het haar zeer nat. Hoe natter hoe beter.
- Kam met een gewone kam van voor naar achter.
- Kam met een luizenkam van voor naar achter (dus van het voorhoofd naar de nek). Je kamt tegen de schedelhuid aan (richting: start aan het ene oor en schuif na elke kambeweging een stukje op tot je bij het andere oor komt).
- Veeg de kam na elke kambeweging af aan het keukenpapier en controleer op luizen.
- Leg de kam na behandeling minstens 30 minuten in ontsmettingsmiddel.

Hoe luizen behandelen?

Het is belangrijk dat alle personen met luizen tegelijk behandeld worden. Blijkt binnen een gezin één persoon positief, dan moeten alle andere gezinsleden, ook de volwassenen, nagekeken worden.

Wordt één persoon met hoofdluizen niet behandeld, dan bestaat de kans dat de behandelde personen snel weer besmet raken.

Wie geen luizen heeft, moet niet behandeld worden.

a) Behandelingsproducten:

Het luizenproduct (lotion, shampoo, conditioner) doodt luizen met een insecticide. Zowel het soort insecticide, de concentratie, de vorm als de toepassingsduur zijn van belang.

In België zijn volgende insecticiden op de markt:

- Malathion 0,5%
- Permethrine 1%
- Pyrethroïden (depallethrine 0,66% + piperonylbutoxide 2,64%)

De concentraties variëren van merk tot merk. Bovendien zijn er heel wat verschillende vormen beschikbaar, zoals shampoos, balsems, lotions en sprays.

Het is niet makkelijk om uit het grote aanbod het juiste product te kiezen. Ook de wetenschappelijke literatuur is niet altijd duidelijk over de te verkiezen producten. Bepaalde bronnen spreken elkaar zelfs tegen.

We proberen aan de hand van de beschikbare informatie een leidraad aan te bieden. Die is vooral gebaseerd op een grondige studie, uitgevoerd door de Universiteit Gent.

b) De nat-kam methode:

De term nat-kam test wordt gebruikt wanneer er éénmalig een nat-kambeurt wordt uitgevoerd voor het opsporen van luizen.

Met de term nat-kam methode bedoelen we de reeks van 4 beurten op 14 dagen (dwz om de 3 à 4 dagen) die dienst doet als behandeling. Bij de nat-kam methode wordt enkel gebruik gemaakt van een goede luizenkam en een gewone conditioner of balsem die op nat haar wordt aangebracht. De luizen zijn door het vocht en de conditioner niet meer in staat om te bewegen. Ze blijven in het schuim kleven. Daardoor wordt het makkelijker om luizen uit te kammen met de luizenkam. Die methode is zeer geschikt wanneer contact met insecticiden liever vermeden wordt, zoals bij zwangere vrouwen, heel jonge kinderen, personen met allergie, enz. of wanneer resistentie tegen de behandelingsproducten wordt vermoed. Bovendien is de methode goedkoop (éénmalig aanschaffen van een goede luizenkam en conditioner volstaan) en milieuvriendelijk.

Misverstanden en vooroordelen

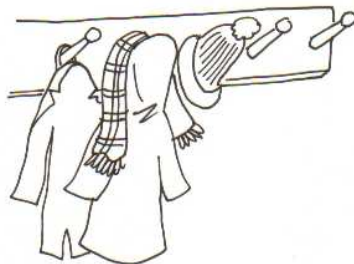
🚫 Niet iedereen kan luizen krijgen; luizen komen enkel voor bij kinderen met vuile hoofdjes.

- Fout. Iedereen kan luizen krijgen.
- Men denkt soms dat luizen enkel voorkomen bij kinderen die zich niet verzorgen en bij kinderen uit een minder gegoed milieu. Dat klopt niet.

🚫 Luizen kunnen springen en vliegen.

- Fout. Luizen kunnen enkel kruipen en lopen. Van persoon wisselen kan dus enkel door direct en nauw contact tussen twee hoofden. Dat gebeurt vooral bij intieme familiale omgang, tijdens het kleden, wassen of knuffelen, of wanneer kinderen met elkaar spelen.
- Je kunt ook besmet raken door een muts of sjaal te gebruiken die een persoon met luizen net aanhad.

🚫 Kinderen met kort haar hebben geen luizen.

- Fout. Ook zij kunnen luizen hebben.

🚫 Luizen dragen ziekten over op de mens.

- Fout. Luizen dragen geen ziekten over op de mens.

🚫 Luizen gaan dood in water of in het zwembad.

- Fout. Luizen gaan niet dood van een douche of een zwempartij. Komen luizen in contact met water, dan klampen ze zich vast aan het haar en sluiten ze de openingen waarlangs ze ademen.

🚫 Luizen blijven leven zonder mensenbloed.

- Luizen leven maximum 24 tot 48 uur zonder bloed en verzwakken heel snel.

🚫 Luizen kun je krijgen van je huisdier.

- Fout. Hoofdluis komt enkel bij de mens voor. Bij dieren komen andere luisachtigen voor die de mens niet kunnen besmetten.

🚫 In een gezin waar iemand luizen heeft, moet het beddengoed gewassen worden.

- Fout. Het nut hiervan is niet bewezen. Die maatregel moet dus niet gepromoot worden.

🚫 Bij verdenking van besmetting moet de hele familie behandeld worden.

- Fout. Controleer de hele familie op een efficiënte manier. Behandel alleen de personen bij wie levende luizen gevonden zijn.

📌 Alle neten moeten verwijderd worden.

- Fout. Dat heeft alleen een esthetische waarde. Het verwijderen van alle neten is moeilijk en onbetrouwbaar.
- Gebruik de nat-kam test en verbreek de levenscyclus van de luis.

📌 De kledij moet gedesinfecteerd worden.

- Fout. Luizen verlaten niet vrijwillig een hoofd, tenzij bij contact met een ander hoofd. Er is dus weinig kans dat je besmet raakt via kledij.

📌 Gewoon kammen kan een luis dodelijk beschadigen.

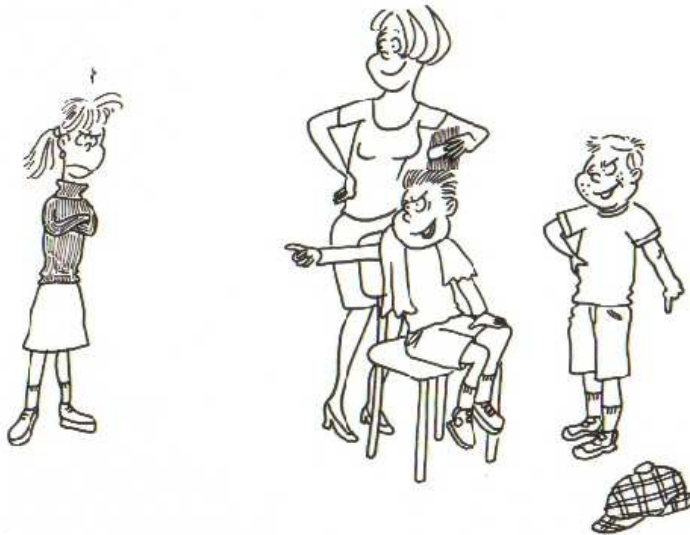
- Fout. Luizen die gevangen worden in borstels, enz. zijn zelden beschadigd en kunnen nog terugkomen als je de borstels, enz. binnen de 24 uur opnieuw gebruikt. Deel dus geen kammen en borstels. Controleer ze voor je ze opnieuw gebruikt.

Welke maatregelen nemen?

📌 Tracht besmetting te voorkomen met volgende maatregelen:

- Zijn er luizen gesignaleerd, gebruik dan niet elkaars muts, petje, sjaal, das, haarspeldjes, borstel en kam.
- Hang jassen en dergelijke (indien mogelijk) niet te dicht bij elkaar.
- Controleer de haren van kleine kinderen regelmatig met de nat-kam test of met een luizenkam (verkrijgbaar in de supermarkt, in de apotheek of bij de drogist).
- Spoor bij iedereen in huis hoofdluizen op en vergeet jezelf niet.

- Behandel iedereen die luizen of levensvatbare neten heeft tegelijkertijd met een hoofdluisbestrijdingsmiddel of met de nat-kam methode.
- Controleer het haar na behandeling gedurende 14 dagen. Herhaal de behandeling altijd en zeker nog een keer extra als de luizen terugkomen.
- Meld op het kinderdagverblijf, de peuterspeelzaal of school dat je kind hoofdluis heeft. Zo kunnen de andere ouders tijdig geïnformeerd worden.
- Het is niet bewezen dat het wassen van het beddengoed nuttig is. Dat hoeft dan ook niet te gebeuren.
- Lakens of kleren extra wassen is niet nodig. Meubels met een insecticidenspray behandelen is totaal overbodig. De luizen die je ziet op stoelen, hoofdkussens en hoeden zijn dode, zieke of overjarige exemplaren.

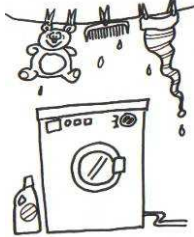
Belangrijke aandachtspunten:

- Veel luizenlotions bevatten alcohol. Ze mogen niet gebruikt worden bij een vuur of een open vlam (haardroger, een boiler in de badkamer, enz.)
- Patiënten met astma vermijden best die alcoholische lotions. Het verdampen van de alcohol kan de longen irriteren en een astma-aanval uitlokken.

Eventuele bijkomende maatregelen (maar niet noodzakelijk, wegens kleine kans op besmetting)

Sommige experts raden aan een aantal bijkomende maatregelen te nemen om de risico's te minimaliseren.

- Het beddengoed, pyjama's, knuffels, mutsen, sjaals, jassen en dergelijke wassen op minimaal 60°C. Het nut hiervan is echter niet bewezen.
- Moeilijk wasbare materialen één week opbergen in een afgesloten plastic zak.
- Kleine spullen in de diepvries stoppen.
- Kammen, borstels, speldjes, enz. schoonmaken in water van 60°C of een uur in een alcoholische oplossing leggen.

Taak van de ouders

Wie kun je bereiken?

- Je kinderen
- De school, kinderopvang, enz.

Wat kan je rol zijn?

- de school, kinderopvang, enz. waarschuwen bij het vaststellen van luizen;
- correct opsporen en behandelen van luizen;
- zorgen voor een positieve sfeer thuis rond de problematiek.

Enkele suggesties

- informatie van de school goed lezen en opvolgen
- de school, kinderopvang, enz. waarschuwen bij een melding van luizen;
- je kind wekelijks controleren (liefst met de nat-kam-test), de wekelijkse wasbeurt van het haar van het kind is misschien een goed moment;
- de [nat-kam test](#) aanleren (via video, infosessies op school, folder, enz.);

- kinderen niet preventief behandelen, altijd eerst goed controleren alvorens producten te gebruiken;
- behandelen als er luizen zijn (advies vragen aan apotheker);
- er met je kind over spreken en het vragen je zo snel mogelijk te waarschuwen als het luizen meent te hebben.

Stof om over na te denken

- Als kinderen luizen hebben, moeten de school, kinderopvang, enz. zo snel mogelijk op de hoogte gebracht worden. Wat doen als je kind dat niet wil (zeker als het al vaak gebeurd is) omdat het bang is om uitgelachen te worden?
- Mogen andere ouders, als ze zich houden aan specifieke afspraken en voorwaarden, deel uitmaken van een controleploeg op school?
- Het probleem kan slechts beheersbaar worden als alle ouders doen wat van hen wordt verwacht (namelijk wekelijks controleren, enz.).
- Is het ethisch verantwoord als ouders dit niet zo nauw nemen, terwijl andere ouders wel nauwgezet de richtlijnen opvolgen?